Dziennik urzędowy

c. i k. Komendy Obwodowej w Lubartowie.

Lubartów, 20. Września 1916 r. № 12. Prenumerata wynosi kwartalnie 3 kor.

212.

Rozporządzenie

Naczelnego Wodza armii z 18. sierpnia 1916, dotyczące ordynacyi miejskiej dla miast Kielc, Lublina, Piotrkowa i Radomia.

§ 1.

Zakres działania rozporządzenia.

Niniejsza ordynacya miejska obowiązuje dla miast:
Kielce, Lublin, Piotrków i Radom.
Jeneral-Gubernatorstwo może zastosować to rozporządzenie także do innych miast.
Każde z tych miast tworzy odrębną gminę miejską.

§ 2.

Obszar miasta.

Jeżeli obszar miasta nie jest identyczny z obszarem gminy, oznaczy się go w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

Jenerał-Gubernatorstwo może wyłączyć części wiejskie z obszaru miasta lub rozciągnąć obszar miasta na części innych gmin.

Części gmin, pozostałe po odgraniczeniu obszaru miasta, połączy Jenerał-Gubernatorstwo z innemi gminami lub uzna je jako samoistne gminy.

Przed decyzją w myśl tego paragrafu należy przesłuchać reprezentacye interesowanych gmin, oraz mężów zaufania tych mieszkańców, których posiadłości gruntowe lub przedsiębiorstwa gospodarskie są przez rozgraniczenie dotknięte.

Ograniczenia publiczno-prawne co do wolności rozporządzania gruntami ukazowymi są uchylone z chwilą, gdy grunta te włączono do obszaru miasta.

§ 3.

Członkowie gminy.

Członkiem gminy miejskiej jest każdy, kto posiada przynależność państwową w Królestwie Polskiem i jest osiadły w obrębie miasta.

Osoby należące do austryacko-węgierskiej lub jednej ze sprzymierzonych sił zbrojnych, tudzież funkcyonaryusze austryacko-węgierskiego Zarządu wojskowego, którzy mają swą siedzibę urzędową w obrębie miasta a nie są członkami gminy, uwolnieni są od wszelkich ciężarów gminnych.

§ 4.

Reprezentacya miejska (Rada miejska).

Gminę miejską reprezentuje Rada miejska.

Rada miejska składa się w miastach z ludnością do osiemdziesięciu tysięcy mieszkańców z pięćdziesięciu, w miastach z ludnością wyżej osiemdziesięciu tysięcy mieszkańców z sześćdziesięciu radnych. Radnych miejskich wybierają członkowie gminy według postanowień tego rozporządzenia i osobnych ordynacyi wyborczych.

§ 5.

Zarząd miejski (Magistrat).

Gminą miejską zarządza Magistrat.

Magistrat składa się z prezydenta miasta, dwóch wiceprezydentów i w miastach z ludnością do osiemdziesięciu tysięcy mieszkańców z sześciu, w miastach z ludnością wyżej osiemdziesięciu tysięcy mieszkańców, z ośmiu rajców. Członków Magistratu wybiera Rada miejska. Prezydentem miasta lub wiceprezydentem może być wybrany, kto jest wybieralnym w jednem z miast Polski, rajcą zaś, kto jest wybieralny w odnośnem mieście.

Wybór prezydenta miasta i wyceprezydentów podlega zatwierdzeniu Jenerał-Gubernatorstwa.

Prezydent miasta — a w razie przeszkody z jego strony najsamprzód pierwszy, potem drugi wiceprezydent—jest kierownikiem Magistratu i przewodniczącym Rady miejskiej.

§ 6.

Zakres działania Rady miejskiej.

Zakres działania Rady miejskiej obejmuje pieczę nad gospodarskimi, zdrowotnymi i kulturalnymi interesami gminy—a więc w szczególności: zarząd własnego majątku, ochronę i rozwój handlu i życia gospodarskiego, zaopatrzenie ludności w środki żywności i potrzebne artykuły codziennego użytku, sprawy targowe, budownictwo miejskie, urządzanie i utrzymywanie dróg i środków komunikacyjnych, zaopatrzenie we wodę, zakłady dla oświetlenia i od-

prowadzania nieczystości, asanacyę, urządzanie i utrzymywanie szpitali, nadzór nad zdrowotnością, sprawy ubogich, popieranie oświaty ludowej i t. d., łącznie z wykonywaniem policyi miejscowej we wszystkich tych sprawach.

Rada miejska musi w swych uchwałach zachowywać istniejące ustawy, rozporządzenia Naczelnego Wodza armii i Jenerał-Gubernatorstwa oraz legalne zarządzenia c. i k. władz i komend. Pozatem uchwały reprezentacyi miejskiej, powzięte w ramach jej zakresu działania, mają pełną moc prawną.

Zatwierdzenia ze strony Jenerał-Gubernatorstwa wymagają jednak uchwały dotyczące:
a) ułożenia budżetu gminnego,
b) ustalenia planów regulacyi miasta,
c) pozbycia lub obciążenia nieruchomości lub kapitałów w wartości wyżej dwudziestu tysięcy koron w ciągu roku,
d) objęcie stałego zobowiązania w wartości wyżej pięciu tysięcy koron rocznie,
e) zaprowadzenia opłat gminnych lub innych danin,
f) zastrzeżenia pewnych praw na rzecz gminny (zakłady i przedsiębiorstwa miejskie),
g) wprowadzenia regulaminu dla reprezentacyi miejskiej i zarządu miejskiego oraz unormowania stosunków służbowych organów gminnych.

Wszelkie uchwały, na mocy których powstają prawa lub obowiązki dla osób prywatnych, mają być podane do wiadomości Komendy obwodowej i będą opublikowane w sposób zwyczajem miejscowym przyjęty.

Rada miejska może nadto stawiać wnioski lub wydawać opinie we wszelkich sprawach, dotyczących interesów gminy miejskiej—choćby sprawy te przekraczały jej zakzes działania —i jest do tego obowiązana na żądanie Jenerał-Gubernatorstwa lub Komendy obwodowej.

§ 7.

Zakres działania Magistratu.

Zakres działania Magistratu obejmuje przeprowadzenie uchwał Rady miejskiej i współudział w administracyi publicznej w miarę ustaw, rozporządzeń Naczelnego Wodza armii lub Jenerał-Gubernatorstwa, oraz każdoczesnych legalnych zarządzeń c. i k. Zarządu wojskowego.

§ 8.

Prawo wyborcze.

Prawo wyborcze zawisłe jest od następujących wymagań:
1. wiek ukończonych 25 lat,
2. płeć męska,
3. korzystanie z pełni praw cywilnych,
4. przynależność państwowa w Królestwie Polskiem,
5. osiedlenie w obrębie miasta conajmniej od roku przed dniem rozpisania wyborów,
6. nieskazitelność.

Osiedlenia (punkt 5) nie przerywa nieobecność, która została wymuszoną lub stała się potrzebną wskutek wypadków wojennych.

Nieskazitelnym (punkt 6) w zrozumieniu tego rozporządzenia jest każdy, kto nie był skazany z powodu zbrodni, z powodu przestępstwa popełnionego z chciwości lub przeciw obyczajności publicznej lub z powodu przekroczenia tego rodzaju. Osoby skazane z powodu zbrodni będą znowu uważane za nieskazitelne z upływem dziesięciu lat, osoby skazane z powodu przestępstwa lub przekroczenia z upływem pięciu lat po odcierpieniu lub prawomocnem darowaniu kary.

Jenerał-Gubernatorstwo może wykluczyć od prawa wyborczego osoby, które naruszają porządek publiczny przez swe nieprzyjazne stanowisko wobec Monarchii austryacko-węgierskiej lub Narodu polskiego, przez działalność agitarską lub rozsiewanie niepokojących wieści.

§ 9.

Wybieralność.

Wybieralnym jest każdy uprawniony do wyboru, jeżeli władą językiem polskim w słowie i piśmie i ukończył 30. rok życia.

§ 10.

Kurye wyborcze.

Dla wyboru Rady miejskiej będą uprawnieni do wyboru podzieleni na pięć kuryi, z których każda wybiera w miastach z ludnością do osiemdziesięciu tysięcy mieszkańców dziesięciu radnych i dziesięciu zastępców, zaś w miastach z ludnością wyżej osiemdziesięciu tysięcy mieszkańców dwunastu radnych i dwunastu zastępców.

I. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru, którzy ukończyli szkołę wyższą i zajmują stanowisko zawodowe, odpowiadające temu wykształceniu; rozdział mandatów między przynależnych do poszczególnych zawodów nastąpi w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa;

II. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru, którzy trudnią się handlem lub przemysłem;

III. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru, którzy są właścicielami posiadłości w obrębie miast; uprawnioną do wyboru jest dla każdej posiadłości tylko osoba, zapisana w księgach publicznych jako właściciel, jeżeli zaś jest kilku właścicieli, osoba upełnomocniona ze strony reszty właścicieli;

IV. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru, którym w ciągu roku przed wyborem przypisano w obrębie miasta podatek mieszkaniowy;

V. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru którzy nie są uprawnieni do wyboru w jednej z poprzednio wymienionych kuryi.

Wyborca, który posiada warunki przynależności do kilku kuryi, jest uprawniony do wyboru tylko w kuryi w powyższem wyliczeniu wcześniej wymienionej.

§ 11.

Osoby prawne.

Osoby prawne, posiadające warunki przynależności do II. lub III. kuryi (§ 10), są uprawnione do wyboru, jeżeli istnienie ich zostało przyjęte do wiadomości przez c. i k. Zarząd wojskowy i jeżeli mają w obrębie miasta swą siedzibę lub filję; wykonywać prawo wyborcze mogą tylko przez członka swej reprezentacyi, który odpowiada wymaganiom § 8.

§ 12.

Osoby poniżej 25 lat, kobiety i niezdolni do działania.

Osoby, które jedynie dla braku wymagań § 8, punkt 1, 2 lub 3, nie byłyby uprawnione do wyboru, mają prawo wyborcze, jeżeli posiadają warunki przynależności do II. lub III. kuryi (§ 10); wykonywać prawo wyborcze mogą tylko przez zastępcę, który odpowiada wymaganiom § 8.

§ 13.

Okres urzędowania.

Reprezentacya i zarząd miasta (Rada miejska i Magistrat) sprawują swoje urzędy przez trzy lata od dnia ogłoszenia wyniku wyborów.

Zarząd miasta urzęduje dalej po upływie tegoż okresu aż do objęcia urzędowania przez nowy zarząd miasta.

Jenerał-Gubernatorstwo może przed upływem okresu urzędowania rozwiązać reprezentacyę miast lub usunąć organa zarządu miasta i wyda w tych wypadkach stosowne zarządzenia co do dalszego prowadzenia spraw miejskich.

§ 14.

Ordynacye wyborcze.

Przepisy dotyczące rozpisania i przeprowadzenia wyborów będą wydane w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

§ 15.

Utrata mandatu i zastępstwo członków.

Urząd członka reprezentacyi miejskiej lub zarządu miejskiego gaśnie przez utratę prawa wyborczego (§ 8).

Jeżeli w czasie okresu urzędowania (§ 13) ubędzie członek reprezentacyi miejskiej przez śmierć lub przez wygaśnięcie albo utratę urzędu, wstępuje na jego miejsce zastępca z tej samej kuryi. Porządek wstępowania zastępców oznaczą ordynacye wyborcze.

Jeżeli ubędzie połowa członków i zastępców w tej samej kuryi, wybiera się na nowo brakującą liczbę członków i zastępców w tej kurryi.

Jeżeli w czasie okresu urzędowania (§ 13) ubędzie członek zarządu miejskiego przez śmierć lub przez wygaśnięcie albo utratę urzędu, winna Rada miejska przeprowadzić nowy wybór według § 5.

§ 16.

Język urzędowy.

Językiem urzędowym Rady miejskiej, Magistratu i wszystkich ich organów jest język polski.

Wszystkie gminy miejskie muszą jednak na równi przyjmować do załatwiania podania i pisma wystosowane w języku niemieckim.

§ 17.

Prawo karne prezydenta miasta.

Prezydent miasta może za przekroczenia przepisów i zarządzeń, których przeprowadzenie zostało mu przekazane, zamiast Komendanta obwodu zagrażać i nakładać grzywny do pięciuset koron lub kary aresztu do czterech tygodni.

Protokóły z rozpraw karnych i wykazy co do użycia grzywien winien prezydent miasta przedkładać Komendzie obwodowej co trzy miesiące.

Przezydent miasta może na podstawie doniesienia organu policyi miejscowej lub c. i k. Zarządu wojskowego wydawać osądy w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 19. sierpnia 1915, Nr. 30 Dz. rozp.

Dla prawa karnego prezydenta miasta obowiązują artykuły 1, 3, 4 i 5 powyższego rozporządzenia.

§ 18.

Przyrzeczenie.

Prezydent miasta, wiceprezydenci i rajcy składają przy objęciu urzędu w ręce Jeneral-Gubernatora lub jego zastępcy przyrzeczenie przez podanie ręki, że będą wiernie spełniać swe obowiązki, postępować zgodnie z prawem, ustawą i sumieniem i że poświęcą swą pracę dobru powierzonego im ogółu.

Radni miejscy składają takie same przyrzeczenie w ręce przewodniczącego na pierwszem posiedzeniu, w którem biorą udział.

§ 19.

Prawo nadzoru.

Komenda obwodowa czuwa, aby Rada miejska i Magistrat nie przekraczały swego zakresu działania, przestrzegały ściśle ustawowych przepisów i spełniały sumiennie powierzone im zadania.

Jeżeli organa gminy miejskiej nie spełnią swych obowiązków, dopuszczają się naruszenia ustawowych przepisów lub zaniedbują zadania gminy, winna gmina usunąć je — bez względu na to, czy pochodzą z wyboru, czy też zostały zamianowane — i zastąpić przez inne organa. Jeżeli gmina tego nie uczyni, może Jenerał-Gubernatorstwo usunąć każdy organ gminy i poruczyć jego obowiązki organom c. i k. Zarządu wojskowego.

Spełnianie zadań gminy, służących publicznym interesom, może Jenerał-Gubernatorstwo, a w wypadkach nie cierpiących zwłoki Komenda obwodowa, poruczyć każdego czasu organom c. i k. Zarządu wojskowego. Postanowienie to nie stosuje się do zarządu majątkami gminy.

§ 20.

Prawo odwołania.

Od każdego zarządzenia Komendy obwodowej, które dotyczy reprezentacyi lub zarządu miasta, służy prawo odwołania do Jenerał-Gubernatorstwa. Odwołanie ma wnieść Magistrat w Komendzie obwodowej w ciągu czternastu dni po doręczeniu zaczepionej rezolucyi lub po wdrożeniu tych kroków, przez które się gmina czuje dotkniętą.

Odwołanie ma o tyle skutek wstrzymujący, o ile interesa publiczne nie wymagają wykonania zaczepionego zarządzenia.

§ 21.

Zarządzenia wykonawcze.

Jenerał-Gubernatorstwo upoważnione jest do wydania wszelkich zarządzeń i rozporządzeń, potrzebnych dla skutecznego przeprowadzenia tego rozporządzenia.

§ 22.

Termin wejścia w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. października 1916.

213.

Rozporządzenie

Naczelnego Wodza armii z 18. sierpnia 1916, dotyczące ordynacyi miejskiej dla trzydziestu czterech miast.

§ 1.

Zakres działania rozporządzenia.

Niniejsza ordynacya miejska obowiązuje dla następujących miejscowości:

Biłgoraj, Busk, Chęciny, Chełm, Chmielnik, Dąbrowa, Dubienka, Działoszyce, Hrubieszów, Janów, Jędziejów, Końsk, Kozienice, Krasnostaw, Kraśnik, Łęczna, Lubartów, Miechów, Noworadomsk, Olkusz, Opatów, Opoczno, Ostrowiec, Pinczów, Przedbórz, Puławy, Sandomierz, Staszów, Szczebrzeszyn, Szydłowiec, Tomaszów, Włoszczowa, Wierzbnik, Zamość.

Jenerał-Gubernatorstwo może zastosować to rozporządzenie także do innych miejscowości lub wyłączyć z niego niektóre z miejscowości, wymienionych w pierwszym ustępie i podporządkować je ordynacyi miejskiej dla Kielc, Lublina, Piotrkowa i Radomia.

Każda z tych miejscowości tworzy odrębną gminę miejską.

§ 2.

Obszar miasta.

Jeżeli obszar miasta nie jest identyczny z obszarem gminy, oznaczy się go w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

Jenerał-Gubernatorstwo może wyłączyć części wiejskie z obszaru miasta lub rozciągnąć obszar miasta na części innych gmin.

Części gmin, pozostałe po odgraniczeniu obszaru miasta, połączy Jenerał-Gubernatorstwo z innemi gminami lub uzna je jako samoitne gminy.

Przed decyzyą w myśl tego paragrafu należy przesłuchać reprezentacyę interesowanych gmin oraz mężów zaufania tych mieszkańców, których posiadłości gruntowe lub przedsiębiorstwa gospodarskie są przez rozgraniczenie dotknięte.

Ograniczenia publiczno-prawne co do wolności rozporządzania gruntami ukazowymi są uchylone z chwilą, gdy grunta te włączono do obszaru miasta.

§ 3.

Członkowie gminy.

Członkiem gminy miejskiej jest każdy, kto posiada przynależność państwową w Królestwie Polskiem i jest osiadły w obrębie miasta.

Osoby, należące do austryacko-węgierskiej lub jednej ze sprzymierzonych sił zbrojnych, tudzież funkcyonaryusze austryacko-węgierskiego Zarządu wojskowego, którzy mają swą siedzibę urzędową w obrębie miasta a nie są członkami gminy, uwolnieni są od wszelkich ciężarów gminnych.

§ 4.

Reprezentacya miejska (Rada miejska).

Gminę miejską reprezentuje Rada miejska.

Rada miejska składa się w miastach z ludnością do dziesięciu tysięcy mieszkańców z dwudziestu czterech, w miastach z ludnością wyżej dziesięciu tysięcy mieszkańców z trzydziestu dwóch radnych. Radnych miejskich wybierają członkowie gminy według postanowień tego rozporządzenia i osobnych ordynacyi wyborczych.

§ 5.

Zarząd miejski (Magistrat).

Gminą miejską zarządza Magistrat.

Magistrat składa się z burmistrza, jego zastępcy i czterech ławników. Członków Magistratu wybiera Rada miejska. Burmistrzem lub jego zastępcą może być wybrany, kto jest wybieralnym w jednem z miast Polski, ławnikiem zaś, kto jest wybieralnym w odnośnem mieście.

Wybór burmistrza i jego zastępcy podlega zatwierdzeniu Jenerał-Gubernatorstwa.

Burmistrz — a w razie przeszkody z jego strony jego zastępca — jest kierownikiem Magistratu i przewodniczącym Rady miejskiej.

§ 6.

Zakres działania Rady miejskiej.

Zakres działania Rady miejskiej obejmuje pieczę nad gospodarskimi, zdrowotnymi i kulturalnymi interesami gminy, a więc w szczególności zarząd własnego majątku, ochronę i rozwój handlu i życia gospodarskiego, zaopatrzenie ludności w środki żywności i potrzebne artykuły codziennego użytku, sprawy targowe, budownictwo miejskie, urządzanie i utrzymanie dróg i środków komunikacyjnych, zaopatrzenie we wodę, zakłady dla oświetlenia i doprowadzania nieczystości, asanacyę, urządzanie i utrzymywanie szpitali, nadzór nad zdrowotnością, sprawy ubogich, popierania oświaty ludowej itd., łącznie z wykonywaniem policyi miejscowej we wszystkich tych sprawach.

Rada miejska musi w swych uchwałach zachowywać istniejące ustawy, rozporządzenia Naczelnego Wodza armii i Jenerał-Gubernatorstwa oraz legalne zarządzenia c. i k. władz i komend. Pozatem uchwały reprezentacyi miejskiej, powzięte w ramach jej zakresu działania, mają pełną moc prawną.

Zatwierdzenia ze strony c. i k. Zarządu wojskowego wymagają jednak uchwały dotyczące:

a) ułożenia budżetu gminnego:

b) ustalenia planów regulacyi miasta,

c) pozbycia lub obciążenia nieruchomości lub kapitałów,

d) objęcia stałego zobowiązania w wartości wyżej tysiąca koron rocznie,

e) zaprowadzenia opłat gminnych lub innych danin,

f) zastrzeżenia pewnych praw na rzecz gminy (zakłady i przedsiębiorstwa miejskie),

g) wprowadzenia regulaminu dla reprezentacyi miejskiej i zarządu miejskiego oraz unormowania stosunków służbowych organów gminnych.

O zatwierdzeniu decyduje:

Komenda obwodowa w wypadkach punktów a) i b), dalej punktu c), jeżeli wartość przedmiotu pozbytego lub obciążenia nie przekracza kwoty dwudziestu tysięcy koron w ciągu roku, wreszcie punktu d), jeżeli wartość zobowiązania nie przekracza kwoty pięciu tysięcy koron;

Jenerał-Gubernatorstwo we wszystkich innych wypadkach określonych pod c) do g).

Wszelkie uchwały, na mocy których powstają prawa lub obowiązki dla osób prywatnych, mają być podane do wiadomości Komendy obwodowej i będą opublikowane w sposób zwyczajem miejscowym przyjęty.

Rada miejska może nadto stawiać wnioski lub wydawać opinie we wszelkich sprawach, dotyczących interesów gminy miejskiej — choćby sprawy te przekraczały jej zakres działania — i jest do tego obowiązana na żądanie Jenerał-Gubernatorstwa lub Komendy obwodowej.

§ 7.

Zakres działania Magistratu.

Zakres działania Magistratu obejmuje przeprowadzenie uchwał Rady miejskiej i współudział w administracyi publicznej w miarę ustaw, rozporządzeń Naczelnego Wodza armii lub Jenerał-Gubernatorstwa, oraz każdoczesnych legalnych zarządzeń c. i k. Zarządu wojskowego.

§ 8.

Prawo wyborcze.

Prawo wyborcze zawisłe jest od następujących wymagań:

1. wiek ukończonych 15 lat,
2. płeć męska,
3. korzystanie z pełni praw cywilnych,
4. przynależność państwowa w Królestwie Polskiem,
5. osiedlenie w obrębie miasta conajmniej od roku przed dniem rozpisania wyborów,
6. nieskazitelność.

Osiedlenia (punkt 5) nie przerywa nieobecność, która została wymuszoną lub stała się potrzebną wskutek wypadków wojennych.

Nieskazitelnym (punkt 6) w zrozumieniu tego rozporządzenia jest każdy, kto nie był skazany z powodu zbrodni, z powodu przestępstwa, popełnionego z chciwości lub przeciw obyczajności publicznej lub z powodu przekroczenia tego rodzaju. Osoby skazane z powodu zbrodni będą znowu uważane za nieskazitelne z upływem dziesięciu lat, osoby skazane z powodu przestępstwa lub przekroczenia z upływem pięciu lat po odcierpieniu lub prawomocnem darowaniu kary.

Jenerał-Gubernatorstwo może wykluczyć od prawa wyborczego osoby, które naruszają porządek publiczny przez swe nieprzyjazne stanowisko wobec Monarchii austryacko-węgierskie lub Narodu polskiego, przez działalność agitatorską lub rozsiewanie niepokojących wieści.

§ 9.

Wybieralność.

Wybieralnym jest każdy uprawniony do wyboru, jeżeli włada językim polskim w słowie i piśmie i ukończył 30. rok życia.

§ 10.

Kurye wyborcze.

Dla wyboru Rady miejskiej będą uprawnieni do wyboru podzieleni na cztery kurye, z których każda wybiera w miastach z ludnością do dziesięciu tysięcy mieszkańców sześciu radnych i sześciu zastępców, zaś w miastach z ludnością wyżej dziesięciu tysięcy mieszkańców ośmiu radnych i ośmiu zastępców.

I. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru, którzy trudnią się handlem lub przemysłem;

II. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru, którzy są właścicielami posiadłośc w obrębie miasta; uprawnioną do wyboru jest dla każdej posiadłości tylko osoba, zapisana w księgach publicznych jako właściciel, jeżeli zaś jest kilku właścicieli, osoba upełnomocniona ze strony reszty właścicieli;

III. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru, którzy ukończyli szkołę średnią, lub którym w ciągu roku przed wyborem przypisano w obrębie miasta podatek mieszkaniowy;

IV. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru, którzy nie są uprawieni do wyboru w jednej z poprzednio wymienionych kuryi.

Wyborca, który posiada warunki przynależności do kilku kuryi, jest uprawniony do wyboru tylko w kuryi w powyższem wyliczeniu wcześniej wymienionej.

§ 11.

Osoby prawne.

Osoby prawne, posiadające warunki przynależności do I. lub II. kuryi (§ 10), są uprawnione do wyboru, jeżeli istnienie ich zostało przyjęte do wiadomości przez c. i k. Zarząd wojskowy i jeżeli mają w obrębie miasta swą siedzibę lub filię; wykonywać prawo wyborcze mogą tylko przez członka swej reprezentacyi, który odpowiada wymaganiom § 8.

§ 12.

Osoby poniżej 25 lat, kobiety i niezdolni do działania.

Osoby, które jedynie dla braku wymagań § 8, punkt 1, 2 lub 3, nie byłyby uprawnione do wyboru, mają prawo wyborcze, jeżeli posiadają warunki przynależnosci do I. lub II. kuryi (§ 10); wykonywać prawo wyborcze mogą tylko przez zastępcę, który odpowiada wymaganiom § 8.

§ 13.

Okres urzędowania.

Reprezentacya i zarząd miasta (Rada miejska i Magistrat) sprawują swoje urzędy przez trzy lata od dnia ogłoszenia wyniku wyborów.

Zarząd miasta urzęduje dalej po upływie tegoż okresu aż do objęcia urzędowania przez nowy zarząd miasta.

Jeneral-Gubernatorstwo może przed upływem okresu urzędowania rozwiązać reprezentacyę miasta lub usunąć organa zarządu miasta i wyda w tych wypadkach stosowne zarządzenia co do dalszego prowadzenia spraw miejskich.

§ 14.

Pierwsze ustanowienie reprezentacyi miejskiej, ordynacye wyborcze

Przy pierwszem ustanowieniu reprezentacyi miejskiej mianuje radnych miejskich i zastępców Komenda obwodowa na przeciąg jednego roku. Rada miejska wybiera na czas swego urzędowania członków Magistratu według postanowień § 5.

Jeneral-Gubernatorstwo może w niektórych lub we wszystkich miastach zarządzić przeprowadzenie pierwszych wyborów i objęcie urzędowania przez reprezentacyę miasta z wyborów także przed upływem terminu określonego w pierwszym ustępie.

Przepisy dotyczące rozpisania i przeprowadzenia wyborów będą wydane w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

§ 15.

Utrata mandatu i zastępstwo członków.

Urząd członka reprezentacyi miejskiej lub zarządu miejskiego gaśnie przez utratę prawa wyborczego (§ 8).

Jeżeli w czasie okresu urzędowania (§ 13 lub § 14) ubędzie członek reprezentacyi miejskiej przez śmierć lub przez wygaśnięcie, albo utratę urzędu, wstępuje na jego miejsce zastępca z tej samej kuryi. Porządek wstępowania zastępców oznaczą ordynacye wyborcze.

Jeżeli ubędzie połowa członków i zastępców w tej samej kuryi, wybiera się na nowo brakującą liczbę członków i zastępców w tej kuryi.

Jeżeli w czasie okresu urzędowania (§ 13 lub § 14) ubędzie członek zarządu miejskiego przez śmierć lub przez wygaśnięcie albo utratę urzędu, winna Rada miejska przeprowadzić nowy wybór według § 5.

§ 16.

Język urzędowy.

Językiem urzędowym Rady miejskiej, Magistratu i wszystkich ich organów jest język polski.

Wszystkie gminy miejskie muszą jednak na równi przyjmować do załatwiania podania i pisma wystosowane w języku niemieckim, gminy miejskie w obwodach chełmskim, hrubieszowskim i tomaszowskim nadto podania i pisma wystosowane w języku ukraińskim.

§ 17.

Prawo karne burmistrza.

Burmistrz może za przekroczenia przepisów i zarządzeń, których przeprowadzenie zostało mu przekazane, zamiast Komendanta obwodu zagrażać i nakładać grzywny do dwustu koron lub kary aresztu do czternastu dni.

Protokoły z rozpraw karnych i wykazy co do użycia grzywien winien burmistrz przedkładać Komendzie obwodowej co trzy miesiące.

Burmistrz może na podstawie doniesienia organu policyi miejscowej lub c. i k. Zarządu wojskowego wydawać osądy w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 19. sierpnia 1915, Nr. 30 Dz. rozp.

Dla prawa karnego burmistrza obowiązują artykuły I, III, IV i V powyższego rozporządzenia.

§ 18.

Przyrzeczenie.

Burmistrz, jego zastępca i ławnicy składają przy objęciu urzędu w ręce Komendanta obwodu lub jego zastępcy przyrzeczenie przez podanie ręki, że będą wiernie spełniać swe obowiązki, postępować zgodnie z prawem, ustawą i sumieniem i że poświęcą swą pracę dobru powierzonego im ogółu.

Radni miejscy składają takie same przyrzeczenie w ręce przewodniczącego na pierwszem posiedzeniu, w którem biorą udział.

§ 19.

Prawo nadzoru.

Komenda obwodowa czuwa, aby Rada miejska i Magistrat nie przekraczały swego zakresu działania, przestrzegały ściśle ustawowych przepisów i spełniały sumiennie powierzone im zadania. Jeżeli organa gminy miejskiej nie spełniają swych obowiązków, dopuszczają się naruszenia ustawowych przepisów lub zaniedbują zadanie gminy, winna gmina usunąć je — bez względu na to czy pochodzą z wyboru, czy też zostały zamianowane — i zastąpić przez inne organa.

Jeżeli gmina tego nie uczyni, może Jenerał-Gubernatorstwo usunąć burmistrza lub jego zastępcę, Komenda obwodowa zaś inne organa gminy i poruczyć ich obowiązki organom c. i k. Zarządu wojskowego.

Spełnianie zadań gminy, służących publicznym interesom, może Jenerał-Gubernatorstwo, a w wypadkach nie cierpiących zwłoki Komenda obwodowa, poruczyć każdego czasu organom c. i k. Zarządu wojskowego. Postanowienie to nie stosuje się do zarządu majątkiem gminy.

§ 20.

Prawo odwołania.

Od każdego zarządzenia Komendy obwodowej, które dotyczy reprezentacyi lub zarządu miasta, służy prawo odwołania do Jeneral-Gubernatorstwa. Odwołanie ma wnieść Magistrat w Komendzie obwodowej w ciągu czternastu dni po doręczeniu zaczepionej rezolucyi lub po wdrożeniu tych kroków, przez które się gmina czuje dotkniętą.

Odwołanie ma o tyle skutek wstrzymujący, o ile interesa publiczne nie wymagają wykonania zaczepionego zarządzenia.

§ 21.

Zarządzenia wykonawcze.

Jeneral-Gubernatorstwo upoważnione jest do wydania wszelkich zarządzeń i rozporządzeń, potrzebnych dla skutecznego przeprowadzenia tego rozporządzenia.

§ 22.

Termin wejścia w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. października 1916.

214.

Rozporządzenie

Naczelnego Wodza Armii z 8. września 1916, dotyczące kompetencyi karnej przy naruszeniach zakazów przywozu i wywozu przedmiotów podlegających monopolom.

§ 1.

Towarów, które są przedmiotem monopolu c. i k. Zarządu wojskowego, nie wolno wprowadzać do obszaru okupowanego lub wyprowadzać z tego obszaru.

Wyjątków od tego zakazu dozwala Jeneral-Gubernatorstwo lub organa upoważnione do tego specyalnie przez rozporządzenie Jeneral-Gubernatorstwa.

§ 2.

Do dochodzenia i karania naruszeń zakazów przywozu i wywozu (§ 1) powołane są:

1. przeznaczone do tego w drodze delegacyi austryjackie władze skarbowe i sądy w sprawach skarbowych, właściwe dla krakowskiego okręgu skarbowego, w myśl § 20 przepisów wykonawczych do ordynacyi cłowej z 31. maja 1915, Nr. 16 Dz. rozp.,

2. c. i k. Komendy obwodowe.

§ 3.

Z władz, oznaczonych w § 2 pod punktem 1. i punktem 2., powołaną jest do dochodzenia i karania ta władza, której dostawiono obwinionego, lub która wdrożyła wcześniej dochodzenie karne. Jeżeli środki dowodowe są tej władzy trudniej dostępne, może ona w porozumieniu z drugą władzą odstąpić jej sprawę.

Każda władza musi zawiadomić drugą interesowaną władzę o wdrożeniu postępowania karnego. Władza, która w myśl pierwszego ustępu nie jest powołaną do dochodzenia i karania, winna wstrzymać postępowanie i odstąpić ewentualne środki dowodowe. W razie wątpliwości rozstrzyga o kompetencyi karnej Jeneral-Gubernatorstwo.

§ 4.

C. i k. Komendy obwodowe (§ 2, punkt 2) karzą naruszenia zakazu przywozu lub wywozu: co do tytoniu, bezprawny wywóz tudzież bezprawny przywóz według § 7 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 8. marca 1916, Nr. 50 Dz. rozp.;

co do spirytusu i wódki, bezprawny wywóz do Monarchii tudzież bezprawny przywóz według § 19 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 22. kwietnia 1916, Nr. 55 Dz. rozp., bezprawny wywóz do krajów poza Monarchią według § 7 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, № 47 Dz. rozp.;

co do cukru, bezprawny wywóz do Monarchii tudzież bezprawny przywóz według § 11 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 4. maja 1916, № 57 Dz. rozp., bezprawny wywóz do krajów poza Monarchią według § 7 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, № 47 Dz. rozp.

Obok kary można orzec konfiskatę towarów. będących własnością skazanego, których wywóz lub przywóz był przedmiotem dochodzenia karnego. Jeżeli towary te zostały już sprzedane, można uznać cenę kupna za przepadłą.

§ 5.

Jeżeli kary zostały nałożone przez c. i k. Komendy obwodowe (§ 2, punkt 2) należą grzywny, kwota uzyskana ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów lub przepadła cena kupna do dochodów odnośnego monopolu c. i k. Zarządu wojskowego.

Jenerał-Gubernatorstwo może z kwot, oznaczonych w pierwszym ustępie, przyznać osobom, które się wyróżniły przy odkryciu czynu karygodnego (§ 1), nagrody nie wyższe od wartości przedmiotów bezprawnie wprowadzonych lub wyprowadzonych.

§ 6.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

215.

Rozporządzenie

Naczelnego Wodza armii z 8. września 1916, dotyczące rejestrów stanu.

§ 1.

Rejestry stanu (metryki) prowadzi się w języku polskim.

§ 2.

Sprostowania metryk z powodu błędności pierwotnego zapisu wolno robić tylko na zarządzenie trybunału I. instancyi (artykuł III, lit. a rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 9. maja 1916, Nr. 58 Dz. rozp.

§ 3.

Uchyla się § 4, zdanie końcowe, i § 7, ustęp 2, rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 23. kwietnia 1915, Nr. 9 Dz. rozp., dotyczącego rejestrów stanu.

Inne przepisy powyższego rozporządzenia są uchylone z dniem 1. stycznia 1917. Z tym terminem wchodzą znowu w życie przepisy, dotyczące spraw metrykalnych, które obowiązywały aż do wejścia w życie wymienionego rozporządzenia.

216.

Rozporządzenie

Naczelnego Wodza armii z 8. września 1916. dotyczące ochrony rolniczych zwierząt domowych.

§ 1.

Jenerał-Gubernatorstwo może w drodze rozporządzenia:

1. ograniczyć lub zakazać rzeź rolniczych zwierząt domowych, lub przekazać komendom obwodowym prawo wydawania takich ograniczeń lub zakazów.
2. uregulować obrót handlowy co do rolniczych zwierząt domowych,
3. ustanowić ceny maksymalne bydła i mięsa,
4. zarządzić, aby przy przekroczeniach przepisu o ochronie stanu rolniczych zwierząt domowych następowała konfiskata tych zwierząt żywych lub bitych, będących własnością skazanego, których rzeź lub sprzedaż była przedmiotem orzeczenia karnego.

§ 2.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915, № 46 Dz. rozp., jest uchylone.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

№ 15397/v ex 1916.

217.

Towarzystwo wzajemnej pomocy pracowników handlowych i przemysłowych m. Warszawy.—Podjęcie czynności.

Gubernium zezwoliło Towarzystwu wzajemnej pomocy pracowników handlowych i przemysłowych miasta Warszawy, którego siedzibą jest Warszawa, podjąć na nowo urzędowe czynności. Filia tego Towarzystwa ma siedzibę w Lublinie.

№ 15045/v ex 1916.

218.

Towarzystwo „Związek ziemian“. Podjęcie działalności w austr. węg. obszarze okupacyjnym.

Towarzystwu „Związek ziemian“, którego siedzibą jest Warszawa, zezwoliło Gubernium wojskowe podjąć czynności urzędowe w austr.-węg. obszarze okupacyjnym.

Zastępstwo Towarzystwa na obszar okupacyjny austro-węgierski ma siedzibę w Lublinie.

№ 13904/v ex 1916. **219.**

Towarzystwo „Drugie lubelskie Towarzystwo wzajemnego kredytu".—Pozwolenie na dalsze czynności.

Gubernium wojskowe w Lublinie przyjęło do wiadomości dalsze istnienie Towarzystwa „Drugie lubelskie Towarzystwo wzajemnego kredytu" w Lublinie na podstawie istniejących statutów. Działalność Towarzystwa rozciąga się w myśl statutów na cały obszar dawnej gubernii lubelskiej.

C. i k. Komendant obwodu

ZAWADZKI, pułkownik m. p.

DRUKARNIA „POŚPIESZNA" i PRACOWNIA STEMPLI KAUCZUKOWYCH STANISŁAW DZAŁ w LUBLINIE, KOŁŁĄTAJA № 3. (Obok Kasy Przemysłowców).